

РІЗНІ ПІДХОДИ ЩОДО ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

Актуальність досліджуваної теми зумовлена тим, що вагому частку в активах підприємств різних форм власності займають запаси, від правильної оцінки та відображення в обліку яких залежать показники фінансового стану підприємства, на підставі яких приймаються управлінські рішення.

Даній проблемі присвячено досить велика кількість праць як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Незважаючи на розгорнуті дискусії щодо покращення методики оцінки й обліку запасів, залишаються невирішеними ще ряд питань.

Провівши дослідження, розглянемо різні підходи до обліку виробничих запасів. Так, Одношевна О.О. [3] досліджує практичні аспекти та шляхи вдосконалення обліку виробничих запасів. У представлених матеріалах статті, стосовно практичних аспектів ведення обліку виробничих запасів та виокремлення сучасної проблематики їх виробничого процесу, автором зазначено ряд оптимізаційних шляхів для вдосконалення обліку виробничих запасів. Зокрема, запропоновано механізм удосконалення обліку виробничих запасів, який може стати головною передумовою успішного здійснення виробничого процесу; представлено розгорнуту структурну модель, яка вміщує в собі порядок необхідних шляхів, упровадження яких у виробництво дозволить оптимізувати фінансово-господарську діяльність підприємств, мінімізувати затрати на придбання, списання у виробництво та раціональне використання виробничих запасів. Також даний аналіз дозволить здійснювати якісний поточний контроль їх використання, що в подальшому вплине на поступовий ріст прибутку підприємства.

Попович К.В. [5] в своїй статті для вдосконалення організації обліку та управління виробничими запасами на підприємствах виділяє такі напрями:

1) підвищення оперативності інформаційного забезпечення управління виробничими запасами підприємств;

2) удосконалення системи автоматизації обліково-аналітичних робіт в управлінні виробничими запасами та обґрунтування раціональних методів проведення інвентаризації виробничих запасів;

3) обґрунтування системи обліку матеріальних витрат на освоєння нової техніки і технології виробництва;

4) чітка організація обліково-контрольних процедур руху запасів підприємств (застосування прийомів обліку за центрами відповідальності, заходів контролю та оперативного регулювання процесів утворення запасів).

На основі дослідження нормативно-правових актів, які регулюють бухгалтерський облік виробничих запасів, Ловска І.Д. [1] дійшла висновку, що методичний підхід до бухгалтерського обліку запасів за міжнародними та національними стандартами майже уніфікований. Для повної гармонізації цих стандартів потребують уточнення питання деталізації інформації, яка розкривається у фінансових звітах про запаси. Чинним законодавством врегульовані майже всі аспекти бухгалтерського обліку виробничих запасів, проте невирішеними залишається ряд питань, що виникають у практичній діяльності суб'єкта господарювання (бухгалтерський облік тари, безоплатно отриманих запасів, що не використовуються, тощо), вирішення яких є предметом подальших її досліджень.

Кудіна О.М. [2] детально вивчає процесний підхід до організації обліку виробничих запасів підприємства. В своїх дослідженнях автор розкриває ряд проблемних ситуацій у системі управління запасами на підприємстві. Стверджує, що проблемні ситуації можуть виникати не лише в окремих функціональних сферах, а й мати причинно-наслідкові зв'язки з іншими галузями в системі управління запасами. Розроблена науковцем інформаційна модель обліку витрат за центрами відповідальності сприятиме здійсненню

дієвого контролю за витратами та забезпечить створення якісної інформаційної бази, необхідної для прийняття управлінських рішень й ефективного управління запасами будь-якого підприємства.

Олійник А.П. [4] вказує, що аналіз існуючого порядку ведення обліку матеріальних ресурсів на підприємстві показав, що необхідно вдосконалювати систему обліку, усувати дублювання інформації в різних документах, уніфікувати форми документів, регламентувати обсяг і строки їхньої передачі на обробку. Насамперед, повинні бути уніфіковані документи, на основі яких виробничі підрозділи одержують сировину, матеріали, покупні готові вироби із заводських складів (лімітно-забірні картки, забірні картки, вимоги і накладні і т.д.). Представляється доцільною розробка єдиної форми документа (на відпущення матеріалу), призначеної для машинної обробки.

Отже, правильний підхід до формування методики обліку оборотних активів дає можливість досягти економії витрат, що сприяє зберіганню запасів, а також посилює стійке конкурентне становище суб'єкта на ринку. Власне, у зв'язку з цим, перспективним є такий напрям досліджень як оптимізація ресурсопотоків, розвиток комунікативних управлінських зв'язків, а також формування комп'ютеризованої моделі управлінського обліку запасів.

Список використаних джерел:

1. Ловська І.Д. Організація та ведення обліку виробничих запасів в інформаційному середовищі / І.Д. Ловська // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – Вип. 1 (22). – С. 194-200.
2. О.М. Кудіна Процесний підхід до організації обліку виробничих запасів підприємства / О.М. Кудіна // Інноваційна економіка. – 2015. – № 1. – С. 220-226.
3. Одношєвна О.О. Практичні аспекти та шляхи вдосконалення обліку виробничих запасів / О.О. Одношєвна // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2016. – Випуск 6. – частина 2. – С. 146-148.
4. Олійник Т.О. Формування первісної вартості виробничих запасів / Т.О. Олійник, Р.В. Музичук // Сталый розвиток економіки. – 2013. - № 3. – С. 266-269.
5. Попович К.В. Удосконалення організації обліку виробничих запасів на підприємствах України / К.В. Попович // Управління розвитком. – 2013. – № 15(155). – С. 65-68.